Kraków

Informator

Krakowskiego Centrum Świadczeń
Urzędu Miasta Krakowa

Wydanie V

Kraków, 2026

Spis treści

1. Warunki uzyskania świadczeń dla obcokrajowców 4
2. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku. 5
3. Zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. 7
   1) Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka (ustawowa) 7
   2) Jednorazowa zapomoga finansowa z tyt. urodzenia się dziecka (wypłacana ze środków gminy) 7
4. Fundusz Alimentacyjny. 7
5. Dodatek mieszkaniowy. 9
6. Świadczenie rodzicielskie. 10
7. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”. 12
8. Świadczenia opiekuńcze. 12
   1) Zasiłek pielęgnacyjny. 12
   2) Świadczenie pielęgnacyjne. 13
   3) Zachowanie praw nabytych do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego dla osób, które uzyskały prawo do tych świadczeń przed dniem 1.01.2024 r. 14
   4) Dodatek opiekuńczy. 16
9. Pomoc finansowa dla repatrianta na częściowe pokrycie kosztów remontu, adaptacji lub wyposażenia lokalu mieszkalnego. 17
10. Krakowska Karta Rodzinna 3+. 17
11. Karta Dużej Rodziny. 18

1. Warunki uzyskania świadczeń dla obcokrajowców

Świadczenia rodzinne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenia opiekuńcze przysługuje obcokrajowcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 137a lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy, o ile posiadają numer PESEL ze statusem UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy", z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
    - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub art. 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
    - w związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa na warunkach określonych w art. 139n ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z członkami rodzin, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na okres nieprzekraczający 9 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,

- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
    - na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 151 lub art. 151b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- na podstawie wizy krajowej w celu prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych,
- związku z korzystaniem z mobilności krótkoterminowej naukowca na warunkach określonych w art. 156b ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

- Świadczenia rodzinne przysługują cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.
- Ponadto Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

  - jeżeli zamieszkują w okresie pobierania świadczenia z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dokumenty niezbędne w celu ubiegania się o prawo do powyższych świadczeń:

- kserokopia karty pobytu wnioskodawcy,
- kserokopia decyzji wojewody zezwalającej wnioskodawcy na pobyt,
- dokument potwierdzający zamieszkanie dzieci wnioskodawcy na terenie Krakowa (np. umowa najmu mieszkania, zaświadczenia o zameldowaniu, itp.),
- pozostałe dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wynikające z przepisów prawa (np. orzeczenie sądu o opiece naprzemiennej).

2. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty netto **674,00 zł.** W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym

stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Gdy dochód rodziny przekracza kwotę 674,00 zł lub 764,00 zł w przypadku, gdy w rodzinie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny. Zasiłek nie przysługuje, jeśli różnica ta jest mniejsza niż 20,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21. roku życia, albo 24. roku życia, jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniem niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługuje również osobie uczącej się oznacza to pełnoletnią osobę uczącą się (w wieku do 24 lat), niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej.

Prawo do zasiłku rodzinnego ustala się na okres zasiłkowy (trwający od dnia 1 listopada do dnia 31 października następnego roku) począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od początku okresu zasiłkowego do końca tego okresu.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- **95,00 zł** na dziecko do ukończenia 5. roku życia,
- **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
- **135,00 zł** dziecko w wieku powyżej 18. roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują następujące dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka **1 000,00 zł** – jednorazowo (wniosek należy złożyć do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, a w przypadku dziecka przysposobionego jeden rok od objęcia dziecka opieką),
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego **400,00 zł** – miesięcznie (dotyczy to osób, którym pracodawca udzielił urlopu wychowawczego i pozostawały w stosunku pracy przez co najmniej sześć miesięcy przed udzieleniem tego urlopu),
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka **193,00 zł** – miesięcznie (nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci), zwiększenie o 80,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności (nie więcej niż 160,00 zł na wszystkie dzieci, przysługuje na dziecko, którego drugi rodzic nie żyje, ojcostwo nie zostało ustalone, powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało przez sąd oddalone),

- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej **95,00 zł** – miesięcznie przysługuje na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego **90,00 zł** – miesięcznie przysługuje na dziecko do ukończenia 5. roku życia lub **110,00 zł** – miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego **100,00 zł** – przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego lub rocznego przygotowania przedszkolnego,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - przysługuje dodatek w wysokości **113,00 zł** – przez 10 miesięcy w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej (internat, stancja) lub **69,00 zł** na dojazd do szkoły ponadpodstawowej poza miejscem zamieszkania.

3. Zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

1) Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka (ustawowa)

Wypłacana jest w wysokości **1 000,00 zł** pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi **1 922,00 zł na osobę**. Świadczenie przysługuje wówczas, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Wymóg przedłożenia zaświadczenia nie dotyczy rodziców adoptujących dziecko i opiekuna prawnego.

2) Jednorazowa zapomoga finansowa z tyt. urodzenia się dziecka (wypłacana ze środków gminy)

Wypłacana jest w wysokości **1 000,00 zł**, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi **1 000,00 zł.** Dla rodzin posiadających Krakowską Kartę Rodzinną zapomoga przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Zapomoga przysługuje wówczas, gdy wnioskodawca zamieszkuje w Krakowie na rok przed dniem urodzenia się dziecka, dziecko musi być również mieszkańcem Krakowa.

4. Fundusz Alimentacyjny.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje dziecku do ukończenia przez nie 18. roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25. roku życia, jeżeli nie może wyegzekwować alimentów od swojego rodzica. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – świadczenie przysługuje bezterminowo.

Bezskuteczność egzekucji oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Tak więc, w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny przebywa na terytorium naszego kraju egzekucję prowadzi komornik sądowy i to on wydaje zaświadczenie potwierdzające stan egzekucji (niezbędne do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego). W przypadku jednak, gdy dłużnik przebywa poza granicami RP niezbędnym dokumentem do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest informacja właściwego sądu lub zagranicznej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności w związku z brakiem podstawy prawnej lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Warunkiem koniecznym do otrzymania świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest spełnienie kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1 665,00 zł netto**.

W przypadku, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 665,00 zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadku, gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, jest niższa niż 100,00 zł, świadczenie to nie przysługuje.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **1 000,00 zł** miesięcznie na jedno dziecko.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej,
- zawarła związek małżeński.

Prawo do świadczenia ustala się na okres świadczeniowy (trwający od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku) począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

5. Dodatek mieszkaniowy.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego i przysługuje osobie spełniającej jednocześnie trzy przesłanki, tj.:

- posiadającej tytuł prawny do lokalu (ew. oczekującej na przysługujący lokal zamienny albo najem socjalny lokalu),
- uzyskującej miesięczny dochód nieprzekraczający kwoty 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, tj. **3 561,42 zł** w gospodarstwach jednoosobowych i 30%, tj. **2 671,07 zł** w gospodarstwach wieloosobowych. Przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2025 r. wyniosło 8 903,56 zł,
- zamieszkującej w lokalu o powierzchni nieprzekraczającej określonych przez ustawodawcę norm metrażowych, zgodnie z poniższą tabelą.

Liczba członków gospodarstwa domowego	powierzchnia normatywna	pow. dopuszczalna przy 30% przekroczeniu pow. normatywnej	pow. dopuszczalna przy 50% przekroczeniu, **pod warunkiem że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.**
1 osoba	35 m.kw.	45,50 m.kw.	52,50 m.kw.
2 osoby	40 m.kw.	52,00 m.kw.	60,00 m.kw.
3 osoby	45 m.kw.	58,50 m.kw.	67,50 m.kw.
4 osoby	55 m.kw.	71,50 m.kw.	82,50 m.kw.
5 osób	65 m.kw.	84,50 m.kw.	97,50 m.kw.
6 osób	70 m.kw.	91,00 m.kw.	105,00 m.kw.

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o **5 m.kw.**

Normy powierzchni użytkowej podwyższa się o **15 m.kw.**, jeżeli w mieszkaniu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy nie jest kwotą stałą i jest wyliczany indywidualnie w oparciu o dołączone dokumenty.

Wysokość dodatku mieszkaniowego nie może przekraczać 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego. Natomiast jeżeli osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy zamieszkuje w lokalu mieszkalnym niewchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu gminy, ponoszone wydatki przelicza się do wysokości czynszu, jaki obowiązywałby dla danego lokalu, gdyby lokal ten wchodził w skład zasobu mieszkaniowego gminy.

6. Świadczenie rodzicielskie.

Przysługuje niezależnie od dochodu rodziny matce dziecka nie posiadającej uprawnień do zasiłku macierzyńskiego i jest wypłacane w wysokości **1 000,00 zł**, przez okres:

- 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni przy urodzeniu dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci,
- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Ponadto w przypadku urodzenia dziecka:

- przed ukończeniem 28. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g okresy przysługiwania świadczenia rodzicielskiego, ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 15. tygodnia po porodzie,
- po ukończeniu 28. tygodnia ciąży i przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży i z masą urodzeniową większą niż 1000 g okresy przysługiwania świadczenia

rodzicielskiego, ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu do upływu 8. tygodnia po porodzie,

- po ukończeniu 37. tygodnia ciąży i jego pobytu w szpitalu, pod warunkiem że pobyt dziecka w szpitalu po porodzie będzie wynosił co najmniej 2 kolejne dni, przy czym pierwszy z tych dni będzie przypadał w okresie od 5. do 28. dnia po porodzie, okresy przysługiwania świadczenia rodzicielskiego, ulegają wydłużeniu o tydzień za każdy tydzień pobytu dziecka w szpitalu w okresie od 5. dnia do upływu 8. tygodnia po porodzie.

Okres wydłużenia przysługiwania świadczenia rodzicielskiego , potwierdza się na podstawie zaświadczenia wydanego przez szpital, w którym przebywało dziecko. Zaświadczenie zawiera informacje o okresie pobytu dziecka w szpitalu oraz o urodzeniu dziecka:

a) przed ukończeniem 28. tygodnia ciąży lub z masą urodzeniową nie większą niż 1000 g,
b) po ukończeniu 28. tygodnia ciąży i przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży i z masą urodzeniową większą niż 1000 g,
c) po ukończeniu 37. tygodnia ciąży.

W przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie przy ustalaniu prawa do wydłużenia okresu przysługiwania świadczenia rodzicielskiego na zasadach określonych powyżej należy uwzględnić wagę dziecka o najniższej masie urodzeniowej oraz okres pobytu w szpitalu dziecka najdłużej hospitalizowanego.

Przy ustalaniu prawa do wydłużenia okresu przysługiwania świadczenia rodzicielskiego na zasadach określonych powyżej okresy pobytu dziecka w szpitalu do upływu odpowiednio 8. albo 15. tygodnia po porodzie sumuje się. Niepełny tydzień zaokrągla się w górę do pełnego tygodnia.

Opiekun faktyczny dziecka, rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, osoba, która przysposobiła dziecko ma prawo do wydłużenia okresu przysługiwania świadczenia rodzicielskiego na zasadach określonych powyżej, jeżeli pobyt dziecka w szpitalu miał miejsce odpowiednio po objęciu dziecka opieką lub po przysposobieniu dziecka.

Ojcu dziecka świadczenie rodzicielskie przysługuje w przypadku:

- skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okresu urlopu macierzyńskiego, okresu urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okresu urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez matkę dziecka tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,

- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę.

7. Jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Przysługuje w wysokości **4 000,00 zł** matce lub ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeżeli wystąpił z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód rodziny. Warunkiem umożliwiającym przyznanie świadczenia jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Świadczenie przysługuje wówczas, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu (obowiązek ten nie dotyczy opiekuna prawnego lub faktycznego).

8. Świadczenia opiekuńcze.

1) Zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie,
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi **215,84 zł** miesięcznie.

2) Świadczenie pielęgnacyjne.

Od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje tylko na osoby niepełnosprawne **do ukończenia przez nie 18 roku życia.**

Po ukończeniu 18 roku życia świadczenie pielęgnacyjne nie będzie przysługiwać, a osoba niepełnosprawna może wystąpić do ZUS o świadczenie wspierające.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

– jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Matce albo ojcu, osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, małżonkom, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka sprawującym opiekę nad więcej niż jedną osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, podwyższa się o 100% na drugą i każdą kolejną osobę, nad którą sprawowana jest opieka.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- osoba wymagająca opieki została umieszczona lub przebywa w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich,
- osoba wymagająca opieki jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej,
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi :

- od 1 stycznia 2026 r. – **3 386 zł** miesięcznie.

3) Zachowanie praw nabytych do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego dla osób, które uzyskały prawo do tych świadczeń przed dniem 1 stycznia 2024 r.

Ustawa o świadczeniu wspierającym wprowadziła przepisy mające na celu pełną ochronę praw nabytych osób, które uzyskały na starych zasadach (obowiązujących do 31 grudnia 2023 r.) prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Osoby te będą mogły w dalszym ciągu pobierać wymienione świadczenia zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Prawo do pobierania tych świadczeń na zasadach dotychczasowych zostało uregulowane w art. 63 ustawy o świadczeniu wspierającym. Przepis ten przewiduje, że:

- w sprawach o świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, do których prawo powstało do dnia 31 grudnia 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe,

- osoby, którym przed 1 stycznia 2024 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, zachowują, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo do tych świadczeń nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane,
- ww. osoby zachowują prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., również w przypadku, gdy osobie nad którą sprawują opiekę zostało wydane nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie o niepełnosprawności. Warunkiem zachowania prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w tym przypadku będzie złożenie wniosku o nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym upłynął termin ważności dotychczasowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenia o niepełnosprawności, a następnie złożenie wniosku o ustalenie prawa odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego w terminie 3 miesięcy, licząc od wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności albo o niepełnosprawności,
- prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach dotychczasowych przysługiwać będzie ww. osobom wymienionym w art. 63 ust. 1-2 ustawy o świadczeniu wspierającym również po upływie okresu zasiłkowego na który prawo zostało przyznane (czyli także na kolejne okresy zasiłkowe) pod warunkiem, że wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy.

Uwaga: przepisy przejściowe o świadczeniu wspierającym wprowadzają również dodatkową, negatywną przesłankę, która przewiduje, że świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy przyznane na zasadach dotychczasowych oraz zasiłek dla opiekuna, nie przysługują jeżeli osoba wymagająca opieki będzie miała przyznane prawo do świadczenia wspierającego. W konsekwencji tego przepisu wprowadzone zostały także przepisy proceduralne określające:

- zawieszenie postępowania o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego do czasu rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego w sytuacji gdy osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej reprezentowania złożyły wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. Następnie ustalenie prawa do ww. świadczeń w wyniku podjęcia zawieszonego postępowania następuje po dokonaniu przez ZUS rozstrzygnięcia sprawy z wniosku o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego,
- zawieszenie wypłaty przyznanego już świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jeżeli osoba wymagająca opieki lub osoba uprawniona do jej

reprezentowania złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wspierającego. W przypadku odmowy przyznania osobie wymagającej opieki świadczenia wspierającego lub pozostawienia wniosku o to świadczenie bez rozpatrzenia, świadczenie pielęgnacyjne albo specjalny zasiłek opiekuńczy wypłaca się od miesiąca, w którym wstrzymano ich wypłatę do końca okresu na jaki je przyznano, jeżeli nadal osoba spełnia warunki określone w brzmieniu dotychczasowym,

- uznanie za nienależnie pobrane świadczenia: świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego wypłaconego opiekunowi za okres, za który osoba wymagająca opieki otrzymała świadczenie wspierające.

4) Dodatek opiekuńczy.

Dodatek opiekuńczy przysługuje wyłącznie osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Kraków, które:

- mają ustalone, w drodze decyzji administracyjnej, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2023 r.,
- mają ustalone, w drodze decyzji administracyjnej, prawo do zasiłku dla opiekuna w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do dodatku opiekuńczego wszczyna się z urzędu. Dodatek opiekuńczy przyznawany jest na okres, na jaki zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Prawo do dodatku opiekuńczego przysługuje od dnia wskazanego w decyzji ustalającej prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, jednak nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2019 r.

Wypłatę dodatku opiekuńczego wstrzymuje się z urzędu od dnia, od którego uległa wstrzymaniu wypłata specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna.

Postępowanie w sprawie uchylenia ostatecznej decyzji administracyjnej ustalającej prawo do dodatku opiekuńczego wszczyna się w przypadku, gdy:

- osoba uprawniona utraciła prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna,
- osoba uprawniona nienależnie pobrała specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna,
- wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna lub dodatku opiekuńczego.

Dodatek opiekuńczy przysługuje w wysokości **500,00** zł miesięcznie.

9. Pomoc finansowa dla repatrianta na częściowe pokrycie kosztów remontu, adaptacji lub wyposażenia lokalu mieszkalnego.

Repatriantowi, który poniósł koszty związane z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej przysługuje prawo do pomocy finansowej ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych i udokumentowanych kosztów. Pomoc ta przysługuje także każdemu członkowi najbliższej rodziny repatrianta, prowadzącemu wspólnie z nim gospodarstwo domowe.

Wniosek w przedmiotowej sprawie repatriant winien złożyć w terminie 2 lat od dnia nabycia obywatelstwa polskiego. Prezydent Miasta Krakowa wydaje decyzję w przedmiotowej sprawie repatriantom, którzy osiedlili się na terenie miasta Krakowa. Szczegółowe informacje w procedurze SO-30 link: https://www.bip.krakow.pl/uslugi/SO-30.

10. Krakowska Karta Rodzinna 3+.

Program jest elementem polityki prorodzinnej Gminy Miejskiej Kraków i stanowi system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowany do rodzin wielodzietnych. System ten tworzy Gmina Miejska Kraków oraz partnerzy, którzy przystępują do programu na podstawie zawieranych z Miastem porozumień.

Do korzystania z Krakowskiej Karty Rodzinnej uprawnione są:

- rodziny wielodzietne, zamieszkałe na terenie Gminy Miejskiej Kraków, w których rodzice (rodzic w przypadku rodzin niepełnych) rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym właściwym dla osoby zamieszkałej na terenie Miasta Krakowa. Poprzez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę składającą się z rodziców (rodzica w przypadku rodzin niepełnych) mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci (w tym dzieci, nad którymi sprawują rodzinną pieczę zastępczą):
  - w wieku do ukończenia 18. roku życia,
  - w wieku do ukończenia 24. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
  - bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego prowadzone przez Gminę Miejską Kraków lub na jej zlecenie.

Krakowska Karta Rodzinna wydawana jest na okres jednego roku.
Wykaz zniżek, ulg, preferencji i uprawnień znajduje się na stronie www.kkr.krakow.pl.
Szczegółowe informacje znajdziesz pod linkiem: www.bip.krakow.pl/uslugi/SO-28.

11. Karta Dużej Rodziny.

To ogólnopolski program dla rodzin wielodzietnych, który oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Zniżki oferują nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Prawo do posiadania karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do ukończenia 18. roku życia,
- w wieku do ukończenia 25. roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,

- ale tylko w przypadku , gdy w dniu składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Wykaz zniżek znajduje się pod linkiem: https://empatia.gov.pl/znizki-i-ulgi-partnerow-kdr.

Szczegółowe informacje znajdziesz pod linkiem: www.bip.krakow.pl/uslugi/SO-27.

Wnioski o wszystkie wyżej wymienione świadczenia możesz złożyć w Krakowskim Centrum Świadczeń Urzędu Miasta Krakowa w lokalizacjach:

- **ul. Stachowicza 18**
od poniedziałku do środy i w piątek w godz. 7.40 - 18.00, w czwartek w godz. 8.00 - 18.00 (możliwość pobrania biletu z kolejkomatu do godziny 17:30)

- **os. Zgody 2**
od poniedziałku do środy i w piątek w godz. 7.40 - 15.30, w czwartek w godz. 8.00 - 15.30 (możliwość pobrania biletu z kolejkomatu do godziny 15:00)

Aby uniknąć oczekiwania w kolejce, warto wcześniej umówić swoją wizytę w Centrum za pośrednictwem strony https://umawianiewizyt.um.krakow.pl.

Ponadto zachęcamy do kontaktu:

- telefonicznego - infolinia: 12 616 55 55
- mailowego: so.umk@um.krakow.pl

Szczegółowe informacje na temat świadczeń można znaleźć na stronie internetowej www.sprawyspoleczne.krakow.pl oraz www.bip.krakow.pl.